

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1281

Vragen van het lid **Thijssen** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het bericht dat de maatwerkafspraken met Nobian zijn getekend* (ingezonden 15 januari 2025).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 13 februari 2025)

Vraag 1

De reductie van CO₂ voor scope 3 emissies wordt met de huidige afspraken ingeschat op 50% terwijl er vanuit wetenschappelijk oogpunt 90% nodig is; waarom gaat u hiermee akkoord? Op welke manier moet Nobian rapporteren over het reduceren van scope 3 emissies?¹

Antwoord 1

De maatwerkafspraken zijn er primair op gericht om additionele CO₂-reductie van scope 1 emissies te realiseren. Door de beoogde reductie te vergelijken met het afbouwpad van gratis dispensatierechten binnen de CO₂-heffing voor de industrie wordt bepaald in hoeverre de reductie als gevolg van maatwerk additioneel is ten opzichte van de heffing. Aanvullend kan per bedrijf worden bezien of er op andere onderdelen aanvullende afspraken wenselijk zijn. Bijvoorbeeld op het gebied van de leefomgeving. Hierbij wordt de balans gezocht tussen het potentiële maatschappelijke effect enerzijds en de haalbaarheid voor de deal anderzijds.

Naast een project voor CO₂-reductie in 2030 moeten bedrijven om in aanmerking te komen voor maatwerk een plan hebben voor CO₂-neutraliteit in 2050. Het klimaatplan van Nobian is getoetst door het Science Based Targets Initiative (SBTI) en er is geconcludeerd dat het plan voldoet aan het Parijs akkoord, ook op het gebied van scope 3 emissies. Met de maatwerkafpraak wordt in aanvulling hierop een versnelling gerealiseerd van 10 jaar voor scope 1 emissies, waarmee het bedrijf aanzienlijk voorloopt op de doelen van het Parijsakkoord. In dit geval is gekozen om geen aanvullende afspraken te maken over scope 3 maar bijvoorbeeld wel op het gebied van NO_x, waterbesparing en warmtelozing.

¹ Rijksoverheid, 19 december 2024, «Tailor-made Agreement Nobian». (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2024/12/19/tailor-made-agreement-nobian>)

Nobian zal net als ieder ander bedrijf moeten rapporteren over het reduceren van haar scope 3 emissies aangezien er geen aanvullende afspraken over zijn gemaakt.

Vraag 2 en 3

Hoeveel emissies blijven er over als de reducties zoals opgesomd in artikel 2 van de maatwerkafspraken zijn uitgevoerd? Wat is er aanvullend nodig om de uitstoot naar nul te brengen?

Bent u van plan om ook afspraken te maken met Nobian over het verminderen van uitstoot na 2030 en het toewerken naar klimaatneutraliteit? Waarom wel of niet?

Antwoord 2 en 3

Nobian gaat door het uitvoeren van de projecten uit deze maatwerkafpraak al naar vrijwel 0 CO₂ uitstoot in 2030. Dat is 10 jaar sneller dan op basis van het ETS noodzakelijk zou zijn. Nadat alle projecten zijn uitgevoerd dient er nog een oplossing te worden gevonden voor een back-up boiler t.b.v. het chemiecluster in Delfzijl. De gesprekken met alle stakeholders in en rondom het cluster worden gevoerd over de (meest wenselijke) oplossing. Tot er een oplossing is gevonden, is daar voorlopig een uitstoot van 25 Kton CO₂ voor ingeboekt na 2030.

Deze laatste minimale restemissie zal buiten de maatwerkafpraak om gereduceerd worden. Er is dus geen noodzaak tot aanvullende afspraken voor het verminderen van uitstoot na 2030. Wel worden de huidige afspraken ook na 2030 gemonitord, waardoor het maatwerktraject niet is afgelopen in 2030.

Vraag 4

Hoe verhouden de maatwerkafspraken met Nobian zich tot de aankomende wetgeving internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) uit Europa, de bijkomende klimaatplicht en klimaatplannen die bedrijven in het kader van deze wetgeving moeten opstellen?

Antwoord 4

Op dit moment wordt er gewerkt aan de Nederlandse implementatie van de CSDDD (Europese IMVO-wet). Deze wet moet in de zomer van 2026 van kracht gaan worden. De Europese Commissie komt echter nog met voorstellen om de regeldruk voor duurzaamheidsregelgeving, waaronder de CSDDD en CSRD (Europese IMVO rapportagewet) te verminderen. Hierdoor kan nog niet exact worden getoetst hoe de maatwerkafpraak zich verhoudt tot de eisen zoals die straks zullen gelden.

Een belangrijk onderdeel van de CSDDD is het opstellen van een klimaattransitieplan. Nobian heeft nu al wel een gedegen klimaattransitieplan opgesteld en werkt aan de uitvoering hiervan. De plannen zijn bijvoorbeeld getoetst en positief beoordeeld door het SBTi. Daarnaast heeft Nobian ook drie jaar op rij een platina score gekregen van Ecovadis voor haar duurzaamheidsprestaties. Platina betekent dat het bedrijf bij de top 1% gerankte bedrijven wereldwijd hoort.

Vraag 5

Zou Nobian zonder aanvullende afspraken de verminderde stikstofuitstoot kunnen verkopen aan derden? Wordt een eventuele verkoop nu definitief voorkomen? Wie bepaalt in de toekomst waar deze stikstofuitmte voor kan worden ingezet, en als dit niet het bevoegd gezag is, waarom niet?

Antwoord 5

In de maatwerkafpraak met Nobian is vastgelegd dat de verminderde stikstofuitstoot niet verkocht kan worden aan derden en dat het bedrijf instemt de stikstofuitstoot te reserveren voor de Staat. In de maatwerkafpraak is opgenomen dat de Staat de verminderde stikstofuitstoot, naast natuurherstel, ook onder voorwaarden deels kan benutten voor andere maatwerkprojecten. De bevoegde gezagen gaan uiteindelijk over de natuurvergunningen en zijn betrokken bij deze afspraak.

Vraag 6

Wat wordt verstaan onder «redelijke inspanningen», zoals genoemd in de maatwerkafspraken? Als Nobian elders met meer winst dezelfde producten kan maken, mag Nobian dan de productie in Nederland afbouwen en de banen laten verdwijnen ook al is de bedrijvigheid nog steeds winstgevend?

Antwoord 6

«Redelijke inspanningen» betreffen een verplichting om je als partij in te spannen voor iets en te kunnen aantonen dat je er, binnen het redelijke, alles aan hebt gedaan om het te bewerkstelligen. Dit is dus zeker niet vrijblijvend, maar anders dan een resultaatverplichting waar een bepaald resultaat kan worden afgedwongen.

Verder is een subsidievoorwaarde dat de subsidie niet mag worden gebruikt voor verplaatsing van productie. Indien Nobian zich niet houdt aan de subsidievoorwaarden mag de staat de subsidie terugvorderen of aanpassen.

Vraag 7

Wat is de kans dat de middelen (inclusief de subsidie) straks zijn uitgegeven en de nieuwe installaties stilstaan? Hoeveel zekerheid heeft u hierover? Waarom kan niet hard worden afgesproken dat Nobian deze maatwerkafspraken gewoon uitvoert, aangezien er een Force Majeure bepaling is die indien nodig in het leven geroepen kan worden?

Antwoord 7

De kans hierop laat zich lastig kwantificeren. Wel speelt er een aantal zaken dat deze kans verkleint en zijn er aanvullend afspraken gemaakt om de kans hierop zo klein mogelijk te maken.

Allereerst is er een uitvoeringsovereenkomst ondertekend door Nobian. Deze overeenkomst verplicht het bedrijf, behoudens gevallen van overmacht, om tenminste 0,1 Mton additionele CO₂ reductie te realiseren (zie artikel 1 van de uitvoeringsovereenkomst).

Daarnaast is dit de grootste investering die het bedrijf ooit heeft gedaan. Na het vervangen van de gasgestookte installaties door efficiëntere elektrisch aangedreven installaties, is het economisch voordeliger om elektrisch te produceren en zodoende de CAPEX investering terug te verdienen. De kosten van de installaties worden jaarlijks gemonitord. Als deze kosten lager uitvallen dan nu is voorzien, wordt dit als positief resultaat meegenomen in het clawback mechanisme.

Verder is Nobian letterlijk gebonden aan de zoutwinningslocaties in de buurt van de productiesites. De transportkosten van zout maken namelijk een relatief groot deel uit van de kosten, waardoor het dichtbij verwerken economisch gezien van groot belang is. Voor chloor geldt zelfs dat dit alleen per pijpleiding kan worden getransporteerd, waardoor verplaatsing van productie erg onwaarschijnlijk is. Hierbij gelden ook aanvullende subsidievoorwaarden dat in geval de subsidie wordt gebruikt om productievolume aan te passen, de subsidie kan worden ingetrokken of aangepast. Tot slot geldt hier dat Nobian deze afspraken «gewoon» uitvoert, tenzij zich specifieke omstandigheden voordoen. Omdat de FID's in de toekomst liggen en verschillen per project en er nog enkele randvoorwaarden noodzakelijk zijn, is het noodzakelijk om deze afhankelijkheden te beschrijven (bijvoorbeeld vergunningverlening) en force majeure clausules op te nemen.

Vraag 8

Wat gebeurt er in het geval van een Force Majeure met de reeds overgemaakte subsidie?

Antwoord 8

Op dit moment is nog geen subsidie voorschot overgemaakt. De eerste tranche aan bevoorschotting wordt pas overgemaakt na FID per project. Na FID geldt dat een aantal van de force majeure bepalingen niet meer van toepassing is (de vergunningen zijn dan bijvoorbeeld al afgegeven). Het definitieve subsidiebedrag wordt pas na uitvoering van de projecten definitief vastgesteld. Eventueel teveel uitgekeerd voorschot wordt verrekend bij de eindafrekening.

Voor de force majeure bepalingen die nog wel van toepassing zijn na FID geldt dat er per geval zal moeten worden gezien of er inderdaad sprake is

van een force majeure of dat de situatie toch aan het bedrijf zelf valt te wijten. Die uitkomst heeft met name effect op de boetebepaling. Indien er sprake is van een force majeure wordt er geen boete geïnd. Afhankelijk van de stand van zaken en de grond voor overmacht kan een al ontvangen (deel van de) subsidie of een subsidievoorschot worden teruggevorderd of verrekend bij de eindafrekening.

Vraag 9

Klopt het dat de huidige subsidie een Capital Expenditures-subsidie (CAPEX) is? Klopt het dat als de nieuwe installaties eenmaal in gebruik is genomen er geen financiële prikkel meer is voor Nobian, bijvoorbeeld in de vorm van een Operational Expenditures-subsidie (OPEX), om de installatie in bedrijf te houden als er een alternatief is dat goedkoper is?

Antwoord 9

Het klopt dat er in dit geval sprake is van een CAPEX subsidie. Het klopt niet dat er geen prikkel is om de installatie in bedrijf te houden. Zo is één van de subsidie voorwaarden dat wanneer de CO₂ reductie lager uitvalt dan afgesproken, er naar rato wordt gekort op de subsidie. Dus als Nobian wel bouwt, maar niet draait en daarbij geen of minder CO₂ reductie realiseert, wordt de subsidie (naar rato) teruggevorderd. Ook wordt de subsidie op 0 euro vastgesteld als de additionele reductie van 0,1 Mton niet wordt bereikt. Daarbij heeft Nobian dan zelf al forse investeringen gedaan in de apparatuur. Er is tevens voor gekozen om, in aanvulling op de Brusselse eisen, ook in dit geval van een CAPEX subsidie jaarlijks de netto contante waarde van het project te monitoren en terug te vorderen als het project uiteindelijk positiever uitvalt dan voorspeld. Verder verwijst ik naar antwoord 7.

Vraag 10

Klopt het dat de totale financieringsbehoefte van de projecten beschreven in de maatwerkafspraken € 826.681.815 is? Met welk financieel rendement (WACC) wordt er gerekend, ofwel als het project loopt zoals nu gedacht, wat is dan de winst die Nobian maakt?

Antwoord 10

De totale investering wordt ingeschat op € 642.216.461. Het Rijk keert op basis hiervan maximaal € 184.465.354 (ca. 28,7% van de CAPEX) aan subsidie uit. Dit maximale subsidiebedrag zegt echter niet alles over de benodigde steunvraag van het bedrijf per project.

Er is berekend wat de netto contante waarde is van het project om de onrendabele top te kunnen bepalen. Dit is gedaan door alle (vermeden) kosten en opbrengsten van het project te vergelijken met het scenario «niets doen». Dit verschil is vervolgens contant gemaakt. Om (vermeden) toekomstige kosten in te kunnen schatten zijn o.a. prijssets gebruikt die op verzoek van het Rijk door een onafhankelijk bureau (AFRY) zijn opgesteld.

De exacte WACC die is gehanteerd is bedrijfsvertrouwelijk en kan daarom niet openbaar worden gemaakt. Er is een model van de Europese Commissie gebruikt om de WACC te kunnen berekenen. De specifieke parameters van Nobian zijn getoetst door (ingehuurde) financiële experts. Ook de adviescommissie maatwerk verduurzaming industrie (AMVI) heeft het bedrijfsvertrouwelijke financiële model ingezien en meegenomen in haar advies.

Tot slot kan ik wel melden dat de onrendabele top van de projecten hoger ligt dan het maximale subsidiebedrag, dat voortkomt uit de maximale CAPEX steunpercentages per steunkader. Dat betekent dus dat indien de projecten qua (vermeden) kosten en opbrengsten per saldo uitvallen zoals nu ingeschat, Nobian een lager rendement op de projecten behaalt dan hun WACC.

Vraag 11 en 12

Waarom gaat er van de meer gemaakte winst slechts 60% terug naar de Staat, terwijl de Staat op dat moment ruim € 184 miljoen heeft gesubsidieerd en daar, uiteraard, geen rendement op heeft gemaakt? Waarom heeft u niet afgesproken dat van meer gemaakte winst 90% terug naar de Staat gaat? Waarom is er niet ook afgesproken dat als de aannames tegenvallen, er meer subsidie naar Nobian kan gaan? Werkt dit niet in de hand dat Nobian pessimistische aannames doet waardoor het subsidiebedrag hoger uitvalt?

Antwoord 11 en 12

Allereerst is het van belang dat er voldoende financiële prikkel blijft bestaan om gedurende de gehele looptijd van het project, het project zo kostenefficiënt mogelijk uit te voeren. Als een toekomstig voordeel (vrijwel) volledig terugvloeit, loont het niet meer voor het bedrijf om hier tijd en/of middelen in te steken nadat de subsidie is ontvangen.

Voor de exacte verdeling qua percentage is gekozen om aan te sluiten bij Europese richtlijnen voor bijvoorbeeld IPCEI projecten. Daar wordt ook 60% gehanteerd. Daarbij is inderdaad besloten om dit mechanisme eenzijdig op te stellen zodat er vooraf een maximaal subsidiebedrag kan worden ingeboekt (geen open einde regeling). Dit betekent dat «meevallers» na in bedrijfsname (IBN) van de installaties worden verdeeld en «tegenvallers» volledig voor rekening van het bedrijf zijn. Daarmee wordt het risico voor het bedrijf groter en voor de Staat kleiner, wat een extra reden is om in dit geval niet nog strenger te zijn dan de Europese richtlijnen van een 60/40% verdeling. Dit mechanisme met de 60/40% verdeling geldt overigens alleen voor de OPEX na IBN van de installaties. De investeringskosten voorafgaand aan de IBN dienen te worden onderbouwd met facturen om de CAPEX subsidie en tussentijdse voorschotten te kunnen vaststellen. Hierbij wordt wel 100% verrekend ten opzichte van de voorspelling, waardoor eventuele pessimistische aannames vooraf geen nut hebben.

Vraag 13

Hoe wordt voorkomen dat de Staat nu betaalt voor de CO₂-reductie die bereikt wordt met de nationale CO₂-heffing?

Antwoord 13

Van de 524 Kton aan CO₂-reductie kan 387 Kton in 2030 worden aangemerkt als additioneel t.o.v. de CO₂-heffing. Dat wil zeggen dat als Nobian slechts haar afbouwpad van vrije dispensatierechten zou volgen t/m 2030, het bedrijf 387 Kton minder zou reduceren dan nu met behulp van de maatwerkafspraken. Hierbij geldt dat de nationale CO₂-heffing geen wettelijk vereiste is, maar een prijs voor CO₂-uitstoot. Deze heffing dwingt reductie niet af, maar maakt CO₂-uitstoot duurder.

In de afspraken is vastgelegd dat de vrije dispensatierechten die Nobian vanwege deze afspraken nu overhoudt, niet mogen worden verhandeld om een eventueel «waterbedeffect» van de subsidie te voorkomen. Hiermee worden deze rechten uit de markt gehaald en hebben deze rechten die overblijven een waarde van 0 in de investering business case. Het deel aan niet vrije dispensatierechten waar Nobian in het scenario «niets doen» voor had moeten betalen en dat nu niet meer hoeft te doen, is in de business case meegenomen als vermeden kosten en dus de facto in mindering gebracht op het subsidiebedrag.

Vraag 14

Wat zijn de mijlpalen die behaald moeten worden voordat de Staat de subsidie overmaakt?

Antwoord 14

Een belangrijke voorwaarde voor het maken van deze bindende maatwerkafpraak was dat er voorafgaand een subsidiebeschikking werd afgegeven door de Staat. Deze beschikking is de financiële zekerheid voor het bedrijf, waarbij het Rijk de verplichting aangaat tot het betalen van een subsidie wanneer het bedrijf voldoet aan de daartoe gestelde voorwaarden.

De uitbetaling vindt middels een kasritme plaats, hiervoor dient het bedrijf ieder jaar aan te tonen dat de beschreven projectbegroting voor het betreffende jaar is uitgevoerd en/of de werkzaamheden op schema liggen. Zo dient het bedrijf bijvoorbeeld FID te hebben genomen voor de eerste bevoorschotting en moet het aantonen dat de bouw volgens planning verloopt voor een volgend voorschot. Onderbouwing van projectbegroting geschiedt door aan te tonen dat de ingeschatte kosten, daadwerkelijk zijn gemaakt.

Verder dient het bedrijf offertes te overleggen voordat de volgende tranche aan subsidie kan worden voldaan. De bevoorschotting vindt plaats volgens het schema per subsidiebeschikking. Dit sluit aan bij de werkwijze van subsidiebeschikkingen van de meeste generieke instrumenten.

Na afronding van het project wordt de subsidie definitief vastgesteld. De exacte projectbegroting met bijbehorende kosten is onderdeel van de business case en om bedrijfsvertrouwelijke redenen kunnen deze niet openbaar worden gemaakt.

Vraag 15

Wat gebeurt er als andere actoren niet leveren, zoals bijvoorbeeld het geval kan zijn bij het verzwaren van het elektriciteitsnet? Kan Nobian dan de Staat aanklagen? Is dergelijke infrastructuur of vergunning ook onderdeel van de mijlpalen? Krijgt Nobian nu voorrang op andere bedrijven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 15

De afspraken die raken aan benodigde vergunningen en infrastructuur zijn veelal inspanningsverplichtingen. Op deze verplichtingen kan geen resultaat, maar wel een inspanning worden afgedwongen bij de overige partijen die de overeenkomst hebben getekend (zie antwoord 6). Deze afspraken en inspanningen maken ook onderdeel uit van de mijlpalen en monitoring. Bij deze afspraken is ervoor gekozen om de oplossingen vooral te zoeken in afspraken over de governance en coördinatie. Zo zijn bijvoorbeeld TenneT, maar ook de provincies als bevoegd gezag, Rijkswaterstaat en de omgevingsdiensten gedurende het gehele traject intensief betrokken bij de uitwerking. Nobian krijgt hiermee geen voorrang op andere bedrijven, maar wel kan de planning per (deel)project aan de voorkant zo optimaal mogelijk worden afgestemd op doorlooptijden en planningen van andere partijen. De benodigde verzwaring van onderstation Oele is hier een goed voorbeeld van. Nobian krijgt geen voorrang op andere bedrijven, maar is wel betrokken bij de engineering. Hierdoor wordt de verzwaring, die TenneT al op de planning had staan, zo goed mogelijk afgestemd op de planning van Nobian. Dit helpt niet alleen de projecten van Nobian, maar ook de van Nobian afhankelijke partners in het Twentse industriecluster.

Vraag 16

Waarom zijn er geen afspraken gemaakt met Nobian over het betalen van (winst)belasting? Waarom zijn er geen afspraken gemaakt met Nobian over het niet voeren van rechtszaken als de overheid bijvoorbeeld milieuwetgeving handhaaft?

Antwoord 16

Deze maatwerkafpraak betreft additionele CO₂-reductie en verbetering van de leefomgeving door het bedrijf enerzijds en de daarvoor benodigde ondersteuning van de overheden anderzijds. Het uitgangspunt hierbij is wederkerigheid en additionele CO₂-reductie en eventueel bovenwettelijke reductie-effecten op de leefomgeving.

Op projectniveau geldt dat alle (financiële) parameters per project om additionele reductie te realiseren, zijn meegenomen in het financiële model. Dit wordt gemonitord en eventueel op afgerekend.

Op bedrijfsniveau geldt dat voor o.a. het betalen van (winst)belasting en het niet voeren van rechtszaken als de overheid bijvoorbeeld milieuwetgeving handhaaft dezelfde regels gelden als voor alle bedrijven. Verder herhaal ik mijn antwoord op vraag 1 dat er een balans moet worden gezocht tussen aanvullende eisen bovenop de additionele CO₂ reductie en de haalbaarheid van een deal.

Vraag 17

Vindt u de boeteclausule van 0,167% niet een wat lage boete aangezien het met deze regeling 50 jaar duurt voordat Nobian, bij niet nakoming van afspraken, 50 jaar lang de boete kan betalen met de ontvangen subsidie?

Antwoord 17

De boete is alleen van toepassing wanneer het project wel wordt uitgevoerd, maar dit met een vertraging gebeurt die aan Nobian is te wijten (geen overmacht). Het project moet echter ook dan nog wel steeds aan de subsidievoorwaarden voldoen. Als de additionele CO₂ reductie bijvoorbeeld lager uitvalt dan 0,1 Mton kan de subsidie op 0 euro worden vastgesteld.

Daar komt bij dat de subsidie in tranches wordt bevoorschot. De subsidie betreft ook slechts een deel van de totale investeringskosten. Het geschetste scenario kan zich daarmee niet voordoen. De subsidie wordt namelijk alleen geheel uitbetaald als het project geheel is gerealiseerd.

Vraag 18 en 19

Waarom zijn er geen afspraken gemaakt met het bedrijf over hoe er in dat laatste geval wordt omgegaan met de werknemers, bijvoorbeeld als de maatwerkafspraken zouden leiden tot minder bedrijvigheid?

Waarom heeft u geen afspraken gemaakt over de maximale beloning aan de top van het bedrijf, aangezien Nobian nu bijna € 200 miljoen belastinggeld krijgt?

Antwoord 18 en 19

Deze maatwerkafpraak vergroot juist de kans dat er ook in de toekomst bedrijvigheid en daarmee werkgelegenheid blijft omdat het bedrijf toekomstbestendiger wordt gemaakt. Dit geldt zowel bij Nobian als bij de industrieclusters die eraan verbonden zijn (Delfzijl, Hengelo en Rotterdam).

Voor het verstrekken van de subsidie is op basis van de voorwaarden van het door de EC goedgekeurde raamwerk, onderzocht of bestuurders bonussen ontvangen die afhankelijk zijn van deze subsidie. Dat is hier niet het geval. Verder verwijs ik graag naar het antwoord op vraag 16 voor de afweging m.b.t. aanvullende eisen bovenop de gemaakte afspraken.

Vraag 20

Wat betekent artikel 11.3 van de maatwerkafspraken? Betekent dit artikel dat het Rijk het subsidiebedrag nog kan wijzigen?

Antwoord 20

Artikel 11.3 bevat een opzegrecht voor beide partijen voor het geval dat de subsidiebeschikking voor het project eindigt. Als de subsidiebeschikking voor een project wordt ingetrokken of aangepast (bijvoorbeeld omdat Nobian niet voldoet aan de subsidievoorwaarden), is het niet langer wenselijk de afspraken uit de maatwerkafpraak die betrekking hebben op het betreffende project (bijvoorbeeld de inspanningsverplichtingen m.b.t. vergunningen) te laten voortbestaan.

Vraag 21

Bent u bekend met het artikel dat de eigenaren van Nobian het bedrijf willen verkopen?² Wat vindt u hiervan van? Is het bedrijf daarmee wel een betrouwbare partner om afspraken mee te maken, zeker omdat er in de maatwerkafspraken ook multi-interpretabele woorden staan als «redelijke inspanningen»?

Antwoord 21

Ja ik ben bekend met dit artikel. Nobian is vanaf het begin van het traject open en transparant geweest over de situatie, waardoor het bedrijf zeker als een betrouwbare partner wordt gezien om afspraken mee te maken.

Nobian is sinds 2021 als spin-out van Nouryon, als eigenstandig bedrijf doorgegaan in handen van twee Private Equity partijen (dezelfde eigenaren als Nouryon). Bij Private Equity is het niet ongebruikelijk om het bedrijf na enkele jaren weer te verkopen. Vanaf de start van de maatwerkgesprekken is bekend dat de kans daarom reëel is dat het bedrijf in andere handen komt voordat de projecten zijn afgerond. Om die reden zijn de afspraken zo uitgewerkt dat een eventuele verkoop geen invloed heeft op de verplichtingen. Dit betekent concreet dat ook als Nobian een nieuwe eigenaar krijgt, de verplichtingen uit de beschikkingen en maatwerkovereenkomst in stand blijven.

In aanvulling hierop is wel afgesproken dat Nobian verplicht is om de eventuele verkoop te melden. Als deze verandering in zeggenschap de nationale veiligheid in gevaar kan brengen of als door deze verandering in

² Nobian, 13 augustus 2024, «Deel Nederlandse zoutproducent Nobian in etalage». (<https://www.telegraaf.nl/financieel/1923882487/deel-nederlandse-zoutproducent-nobian-in-etalage>)

zeggenschap het MVR project niet, niet tijdig of niet volledig gerealiseerd dreigt te worden kan de beschikking ingetrokken of gewijzigd worden.

Vraag 22

Verwacht u dat een subsidie van circa 30 euro per vermeden ton CO₂ representatief is voor alle maatwerkafspraken? Gaat u deze prijs als uitgangspunt nemen voor de andere maatwerkafspraken? Waarom wel of niet?

Antwoord 22

Nee dat verwacht ik niet. De euro per vermeden ton CO₂ zal echt van geval tot geval moeten worden gezien. De techniek en bijbehorende kosten om te (kunnen) verduurzamen verschilt per bedrijf en project.

Wel zal er uiteraard per bedrijf en techniek goed worden bekeken of de euro per vermeden ton CO₂ (relatief) kostenefficiënt is. Hier toetst de adviescommissie maatwerk ook op bij de JLoI. In het geval van Nobian is bijvoorbeeld ook gekeken naar de SDE industriële warmtepomp categorie, waar de gemiddelde euro per vermeden ton CO₂ de afgelopen jaren tot wel een factor 5 hoger lag.

Vraag 23

Kunt u deze vragen ruim voor het commissiedebat Verduurzaming Industrie (gepland op 3 maart) beantwoorden?

Antwoord 23

Ja.